

La clau

Hi ha moltes maneres de mirar el càncer als ulls. La de **Pau Donés** és un exemple d'enteresa, una mostra de realisme davant la malaltia i, sobretot, un missatge d'esperança. El músic barceloní, líder de Jarabe de Palo, va posar nu per a la revista *Dominical* d'aquest diari perquè volia que es veiessin les cicatrius que han deixat en el seu cos les intervencions quirúrgiques. Les ferides més íntimes, la part del drama que sempre s'amaga als altres.

Però aquesta foto tan impressionant de **Ferran Sendra** és només una part del missatge de **Donés**. L'entrevista a dues bandes que **Pau Arenós** va fer al músic i a **Elena Élez**, l'oncòloga de l'Hospital Vall

Pau Donés, heroi contra el càncer

JUANCHO
Dumall
DIRECTOR
ADJUNT

d'Hebron que el tracta, és un document periodístic excepcional en el qual el músic parla amb absoluta naturalitat de la seva malaltia, ironitza sobre el nom de la malaltia,

a la qual anomena *el cranc*, compara l'estat després de les sessions de quimioteràpia amb les ressaques dels temps de l'Up&Down i fa broma sobre com està de prim («Sempre he volgut tenir una cara de cartró», afirma). I hi ha també un missatge vitalista, directe i contundent com un cop de dreta: «Espavila't i aixeca't. Estic viu, uau, que bé. Doncs endavant (...) Et pots morir. O no (...) I segur que no em moriré, perquè no vull deixar la cosa que més estimo al món (la meva filla) sola».

La banda de la Vall d'Hebron

L'altra foto memorable a *Dominical* és la de **Donés** amb l'equip de la Vall d'Hebron que tracta el seu cas. Cadascun dels especialistes posa amb un

instrument. El resultat és el d'una banda carregada de futur. Mentre avancen en la medicina molecular –el raig d'esperança– busquen que els malalts parlin, o cantin, obertament de la seva situació.

I aquí hi ha l'últim ensenyament de **Donés**. Aprofitar que és una persona coneguda per intentar recollir fons per a la investigació del *BRAF*, un oncògen que es detecta en un baix percentatge de malalts de càncer, entre ells ell. Per a això prepara, amb cara de cartró i tot, amb ressaques de sessions de químiu, dos concerts a Luz de Gas els dies 20 i 22 de desembre. No se'ls perdin. Veuran un heroi sobre l'escenari.

@JuanchoDumall

La roda

Colau: ni ruptura ni reforma

Mig any d'**Ada Colau** com a alcaldessa i el balanç de la gestió de Barcelona en Comú és més aviat discret. El seu èxit sembla ser no haver provocat el cataclisme que els seus adversaris polítics i econòmics auguraven. La ciutat funciona amb una maquinària funcional solvent que cobreix els dèficits d'11 regidors que no donen l'abast. La continuïtat del congrés de mòbils, la retirada del bust monàrquic de la sala de plens i la moratòria d'hoteles són els *hits* d'una **Colau** que ja ha rebut una targeta groga de la PAH i a qui la CUP ajuda a presentar-se com a moderada. El desconeixement de l'organització municipal i una certa marginació de l'experiència d'ICV –çavui haurien

Mig any discret, superada per l'allau municipal i a l'espera d'ERC i/o el PSC

apartat **Ricard Gomà** de la llista?– per part del nucli dur de **Colau** s'afegeixen a la debilitat política que suposa governar en solitari, amb 11 de 41 regidors.

Bany de realisme o aterratge prudent, en aquests sis mesos des de la investidura un sospita que s'ha imposat una certa tàctica. Primer va ser esperar que passessin les plebiscitàries catalanes sense cremar-se –**Colau** es va reservar, obviant **Lluís Rabell** i Catalunya Sí que es Pot– i ara li falta superar el 20-D desitjant un millor resultat d'En Comú Podem, que es formi Govern (o no) i es concreti un pacte municipal amb ERC i/o el PSC. L'últim episodi de **Jaume Collboni** i els excessos mitinguers de **Colau** no ajuden al pacte amb els socialistes. Potser tot començarà després de Reis, i aquest mig any haurà sigut un *wait and see* que –quina paradoxa– contrasta amb l'eufòria de **Pablo Iglesias** a l'hora d'espremer **Colau** com a «alcaldessa del canvi». Si Podem vol canviar Espanya a la mateixa velocitat, necessitem molta tilla. A Barcelona, res de ruptura i poca reforma. ≡

@saulgordillo

El procés sobiranista

Catalunya: astre o satèl·lit

La societat catalana ha acumulat força suficient per plantejar-se grans reptes col·lectius

ENRIC
Marín

Ara fa 85 anys Catalunya sortia del malson de la dictadura de **Primo de Rivera** havent acumulat prou forces per forçar l'obertura del cicle republicà dels anys trenta i la conquesta d'un autogovern parcial. En el context de la precària normalitat institucional pròpia del règim de la restauració borbònica, la societat catalana havia consolidat una intensa transformació modernitzadora econòmica i cultural frenada pel llast dels desequilibris socials i el raquitisme de les polítiques públiques. Malgrat les adversitats, la societat catalana estava preparada per fer el salt endavant del cicle republicà dels anys 30. I, conflictes inclosos, aquells anys foren un parèntesi daurat en el desenvolupament de les polítiques públiques o en el camp de la cultura i del periodisme.

SUPERADA la llarga dictadura franquista, i després de 35 anys d'una certa autonomia política en un context de representativitat parlamentària blindada amb la integració del Regne de Espanya a la Unió Europea, Catalunya sembla preparada per a un nou salt endavant. La desvirtuació de l'autonomia, la incertesa del moment polític o els efectes socialment demolidors de la crisi econòmica ho poden ocultar, però la societat catalana ha aconseguit acumular prou força per plantejar-se reptes col·lectius difícilment ima-

ginables fa vint o trenta anys. Però, com fa 85 anys, el llast és irritant. Apunto alguns exemples il·lustratius.

L'economia catalana és de les més obertes i internacionalitzades d'Europa, però en part s'ha aconseguit aplicant una devaluació interna que ha precaritzat el mercat laboral i ha fet crònic un nivell d'atur insuportable. El sistema universitari i de recerca català té un prestigi internacional notable. Mai havíem tingut una joventut universitària tan nombrosa i tan ben preparada, però la formació professional continua sent deficitària i una regulació lamentable del mercat laboral, així com l'aposta desproporcionada per activitats econòmiques que requereixen poca qualificació (construcció, turisme de sol i platja...), condemnen moltíssims joves a l'atur, la precarietat o l'exili laboral. La vitalitat i la capacitat d'innovació del teixit econòmic català és altíssima, però es veu frenada per l'insuficient acompanyament d'una administració pública finançament escanyada de forma premeditada.

Una privilegiada situació geogràfica i el sistema portuari i aeroportuari configuren Catalunya com a referent logístic del sud d'Europa, però l'increïble retard en la construcció del corredor mediterrani i la manca d'una gestió autònoma del sistema aeroportuari fre-

LEONARD BEARD

Sense llast hi ha país per deixar enrere la mediocritat provinciana i les patologies de ser un subsistema

nen estúpidament la seva consolidació. Barcelona ha esdevingut una icona urbana mundialment coneguda. Destí de turisme de masses amb el qual no resulta fàcil conviure, però també pol d'atracció de talent creatiu i artístic. Ara bé, l'àrea metropolitana no està gestionada de manera prou integrada i els seus desequilibris interns són una rèplica dels desequilibris territorials del conjunt de Catalunya. Per acabar-ho d'adobar, el servei convencional ferroviari de rodalies i distàncies mitjanes viu una desatenció d'inversió pública crònica. Però encara són més preocupants les restriccions pressupostàries en educació o

sanitat en una societat que, com la catalana, en els darrers vuit anys ha doblat el percentatge de població en risc d'exclusió social i en la qual s'ha incrementat la distància entre els més rics i els més pobres.

Per qualitat i varietat paisatgística i per tradició industrial, cultural i artística, Catalunya té unes aptituds úniques per apostar per unes potents indústries culturals. La cultura és un dels sectors més ben posicionats per coliderar la reindustrialització del país. De fet, Catalunya podria esdevenir fàcilment un clúster audiovisual amb projecció europea i mundial. Però les restriccions pressupostàries de la Generalitat han afeblit les polítiques culturals públiques i han mig buidat de carbó la principal locomotora del sector: la CCMA.

L'ACABO. La societat catalana actual es caracteritza per uns altíssims nivells d'autoorganització. La seva societat civil és de les més travades d'Europa. És cert, però en termes polítics estrictes Catalunya és subsistema. I en qualitat de subsistema pateix les mateixes patologies sistèmiques (clientelisme, corrupció, promiscuïtat de poders...) que el sistema polític espanyol del qual avui és part integrant.

Retirat del periodisme pel franquisme, **Gaziel** va identificar la cruïlla històrica de Catalunya amb la disjuntiva «astre o satèl·lit». És a dir, país o província. El camí de la satel·lització ja està dibuixat als mapes. Només cal resignar-se a conviure amb el llast. Però sense llast hi ha país per deixar enrere la mediocritat provinciana. ≡

Periodista i professor de la UAB.